

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe ar 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

24 Ianuarie.

Sărbătoarea Unirilor Naționale dela 1859 și 1918.

De I. Pop-Zăicani.

Dela un cap al țării până la celalalt se serbătorește cu căldură ziua marelui praznic național: 24 Ianuarie 1859.

Până în 1918, anul unirii celei mari, ziua lui 24 Ianuarie era o zi de preamărire și cinstire a trecutului, și de nădejdi mângăitoare pentru viitor. In nici o altă zi de praznic național nu era mai mare bucuria sufletelor românești, în nici o altă zi sufletul nu se cutremura mai adânc și mai plin de înțelesuri, ca în această istorică zi!

Visul național neîmplinit se infiripa în inimi, se trezia în gânduri, lua viață și încălzia sufletește pe toți Români de pretutindeni. Zi de grăitoare gânduri era ziua lui 24 Ianuarie și par'că nici o zi nu avea mai adânci rosturi pentru idealul nostru național, ca această zi.

Era nădejdea visului nostru străbun, care nu putea întârzia să se înlăptuiască!

Clipa cea mare a istoriei, cu adevărat nici n'a întârziat prea mult. Dumnezeu îndurărilor cerești s'a milostivit spre neamul nostru românesc! Suferințele lui de veacuri au rodit și i-au adus împlinirea visului strămoșesc.

Visul național s'a înlăptuit. Țara Moldovei cu țara Românească și cu Ardealul și Banatul, și cu Bucovina și cu Basarabia, azi, sunt o singură țară, una și nedespărțită! Suntem înfrățiți și uniți cu toții sub stăpânirea craiului românesc, sub o singură stăpânire națională, într'o singură țară, sub un singur stăpânitor!

Multe suferințe și necazuri pe cari le-am îndurat noi Români sute de ani de-arândul sub vitregele stăpâniri streine, dovedeau deplin gândurile vinovate și păcatoase ale celor cari voiau moartea națională a neamului nostru.

Zorii mântuirii se iviseră însă și pentru acest oropsit popor!

Cele dintâi școale naționale, apoi scrierile patrioților luminați și toate faptele lor pregăteau de zor sărbătoarea

deșteptării noastre naționale, și grăbiau înlăptuirea visului de veacuri.

La 24 Ianuarie 1859 se hotărește unirea Moldovei cu Țara Românească. Se înlăptuește unirea celor două principate și se alege un singur domn în persoana bravului colonel Alexandru Ion Cuza, cel care timp de 7 ani a înlăptuit mari și neperitoare fapte în istoria Principatelor Unite.

Sub domnia lui s'au împrăprietărit țărani; s'au luat averile bogate dela mănăstirile grecești din țară; el a înființat școli și a făcut alte multe îmbunătățiri cari i-au înveșnicit cu cinste numele în istoria țării.

Lucruri foarte însemnate s'au îndeplinit pentru binele poporului în scurta domnie de 7 ani alui Cuza Vodă.

Amintirea lui va fi în veci cinstită și binecuvântată de toți Români!

Iar ziua lui 24 Ianuarie, când s'a înlăptuit cea dintâi unire a țărilor române, va fi și ea proslăvită din neam în neam, căci mare zi și însemnată este în istoria neamului nostru. Ea a dat putere și încredere bărbatilor conducători, ea a dat viață deplină poporului nostru și a făcut să răsară plină de strălucire și lumină unirea cea mare și veșnică a neamului nostru.

Acum suntem o singură țară, un singur popor. Cu puteri unite, cu suflete înțeleghătoare să muncim fiecare pentru înălțarea și fericirea ei. Numai așa ne vom face și noi vrednici urmași ai bărbatilor mari dela 24 Ianuarie 1859, cari cu puteri unite și cu dragoste frățească au putut înlăptui România unită a lui Cuza Vodă, ca apoi din sămânța ei să înlăptuească România noastră de azi.

24 Ianuarie, zi de grăitoare îndemnuri, fii în veci binecuvântată și proslăvită de toți Români! Căci tu ai adunat frații de acelaș sânge și, în unire veșnică, ai făcut dintr'ânșii o singură împărăție!

Unde este vindecarea lumii de dureri?

Răspunsul la această grea și stăruitoare întrebare îl dă mai de curând *Preasfinția Sa Episcopul Iuliu al Gherlii, în Cuvântul Pastoral* pe care l-a îndreptat, de Anul Nou, către slujitorii altarelor din eparhia Sa, zicându-le:

»In fața crizei (boalei) grele prin care trece omenirea mai ales din punct de vedere moral (sufletesc), *Biserica lui Dumnezeu*, care a fost călăuză divină (dumnezească) a omenirii prin întunerecul veacurilor, este chemată azi să dea ajutor sufletului chinuit al omenirii, să-l ridice, să-l întărească, revărsând lumina și pacea Evangheliei, fiind tot ea și azi *singură mântuitoare*.

»Aceasta-i calea mântuirii. Aici (adecă în Biserică) este izvorul vieții. Luminați sufletelor cărarea spre acest izvor al vieții, voi apostoli și evangheliști ai Domnului, și vă veți învrednici de răsplătă îndoită dela Domnul, care este preabogat spre cei ce cu credință îl slujesc!

Un cuvânt al Papii către tineret. In curgerea Anului Sfânt, între miile și zecile de mii de credincioși din toată lumea, cari s'au perândat prin fața mormântului sfântului Apostol Petru, au fost și o mulțime de tineri de toată vârsta, dela mititeii ucenici ai școalelor primare, până la vajnicii logofeți ai celor mai înalte școale, numite *universități*. Foarte mulți dintre dânșii erau *cercetași*, adică soldați sprintari ai tineretii și ai rânduiei, cum sunt și prin școalele noastre de pe la orașe, având portul lor anume, și comandă, ca la milităria adevărată. Și ei s'au înlăptuit la Roma cu toate semnele și unețele lor, ca la »manevrele« drăgălașe, pe cari le fac acasă, hoinărind prin celea livezi și păduri din țările lor. Tot așa s'au prezentat și la Preasfințitul Părinte din Vatican, la Părintele Creștinătății.

Ne putem închipui cu câtă dragoste și duloșie i-a primit blândul Moșneag dela Roma! Le-a întins mâinile cu căldură, i-a cuprins la sânul Său și i-a binecuvântat, bine știind, că ei sunt sămânța silelor de mâne, nădejdea neamurilor și a popoarelor. Apoi le-a grăit, așa domol, blând și cuceritor, cum numai un Papă știe să vorbească. Le-a grăit, i-a încurajat și le-a dat acestea învătățuri:

— Scumpii mei copii! Mă bucur că vă văd în acestea haine ale tineretii înfloritoare și ale bravurii trupești. Așa trebuie să fie totdeauna feții creștinilor, tari, sănătoși și voioși. Să nu uitați însă, că voi aveți și *suflete*, cari sunt mai de preț decât puterile trupești. Nu ajunge să vă întăriți numai mușchii brațelor și ai picioarelor, ci, înainte de toate să vă întăriți și spiritul, care este totdeauna mai tare decât trupul, căci spiritul conduce corpul și lutul din care suntem făcuți. Faptele mari, faptele bune, toate dela spirit pleacă, el este poruncitorul. Lucrări ale trupului au numai animalele, iar noi oamenii prin puterea sufletului facem fapte de dragoste și de cultură. Prin urmare, în toate lucrările voastre nu uitați mai întâi de suflet, pe care întărindu-l, întăriți ceea ce duce la înălțare și la adevărata fericire, și vremelnică și veșnică!

In acest fel le-a grăit tinerilor, Preasfântul Moșneag dela Roma. Ce cuvinte de aur, ce mărețe și ce sfinte îndemnuri! Cât de repede s'ar schimba fața acestei lumi păcatoase, dacă tinerii tuturor popoarelor, măcar ei, ar căuta să se îndrumeze după acestea îndemnuri preasfințite!

Evangelhia Duminicii.

Luna 18, 10-14.

Incepând cu Duminica aceasta, numită a Vameşului și a Fariseului, biserica noastră începe a ne pregăti pentru sfintele Paști. De aceea poruncește să se cetească și să se cânte în biserică din o carte anume, care se cheamă Triod și care este întocmită întreagă de așa, ca să ne îndemne la pocăință. Zece săptămâni se folosește această carte, nădăjduind sfânta biserică, cumcă vremea aceasta este de ajuns ca să ne putem înfrânge patimile, ca să putem trezi în noi părere de rău pentru păcate și propus tare de îndreptare, și astfel să ne renaștem sufletește și să ne pregătim la prăznuirea cu vrednicie a patimilor și a învierii Domnului nostru Isus Hristos.

Zece săptămâni mai avem numai, dragi cetitori, până când unul fiecare dintre noi va trebui să se împărtășească cu scumpul și preasfântul trup și cu preaprețiosul sânge al Domnului nostru Isus Hristos. Ca să o putem însă face aceasta, avem neapărată lipsă de a umbla pe calea virtuții.

Dară pe calea virtuții nu se poate umbla fără pocăință, iar pocăi nu se poate omul fără umilință. Cea mai mare pedecă pe calea virtuții este îngâmfaarea și mândria. Iată pentru ce ne înfățișează biserica în Duminica aceasta minunata pildă a Vameşului și a Fariseului.

„Doi oameni au intrat în biserică să se roage, unul fariseu și altul vameș“.

Fariseii erau niște conducători de ai iudeilor, cari erau pe vremuri foarte puternici, dară în vremea Mântuitorului nu mai aveau nici o trecere politică înaintea poporului. În schimb, căzând dela conducerea politică, ei se

nizuiu să conducă barămi pe tărâmul religios. Chiar de aceea ei cereau să se plinească slova și nu duhul legii. Și în privința aceasta ei erau cei dintâi cari premergeau cu pilda. Ei păzeau și împlineau legea, așa după cum era scrisă, dară numai pentruca să-i laude și preamărească lumea.

Despre vameși am vorbit pe larg în tâlcuirea evangheliei din Duminica trecută.

„Fariseul stând, așa se ruga întru sine: Dumnezeu, mulțămescu-ți, că nu sunt ca și ceilalți oameni: jefuitori, nedrepti, preacurvari, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori în săptămână; dau zeciuială din toate câte am“.

Fariseul s'a rugat așadar stând în picioare și mergând înainte, în partea cea mai de frunte a bisericii. El își ridică privirea în sus, spre ceruri, și se laudă, că nu este ca ceilalți oameni, n'are nici un păcat mai greu și mai mare, nu seamănă cu păcătoșii publici — și atunci aruncă o privire înjositoare spre vameșul din tinda bisericii, — ci este om de omenie. Și ca să se convingă Dumnezeu despre aceasta, îi aduce și pilde: Ceialalți iudei nu posteau decât odată la an, la sărbătoarea împăcării, pe când el postește de două ori la săptămână, Luna și Joia. El nu se îndestulește cu cele prescise în lege să le plătească, adecă cu zeciuială din bucate, ci el dă a zecea parte din tot ce câștigă, chiar și din izmă, chimia și rută.

„Iară vameșul de departe stând, nu îndrăsnia să-și ridice nici ochii săi la ceriu, ci-și bătea pieptul său, zicând: Dumnezeu, fii milostiv mie păcătosului!“

Vameșul rămas în tinda bisericii și recunoscându-și păcătoșenia sa, nu îndrăsnia să-și ridice nici ochii săi la ceriu, ci-și bătea pieptul său, în semn de recunoaștere a păcatului, zicând câteva cuvinte prin care cerea milă dela Dumnezeu.

Chiar și cel mai mare prietin al fariseilor a trebuit să vadă după această asemănare, că rugăciunea celui dintâi este grozav de greșoasă și de nesuferit, pecând a celui de al doilea umilită și înfrântă. Chiar de aceea Mântuitorul îndată și adauge învățătura:

„Zic vouă, că s'a pogorît acesta mai îndreptat la casa sa decât acela. Căci tot cel ce se înalță smeri-se-va: iară cel ce se smerește înalță-se-va“.

Așa este de minunată asemănarea, așa de mare deosebirea între rugăciunea unuia și și a altuia, încât oricine înțelege, la prima auzire, învățătura pe care o dorește Domnul.

Intrebarea e numai, că oare noi dămu-ne seama de acest mare adevăr? Nu cumva suntem și noi asemenea fariseului? Nu ne place și nouă să dăm pe sfântocii, iară în lăuntru nostru suntem plini de putrejune? Nu cumva legăm și noi sarcini grele și cu anevoie a le purta, și le punem pe umerile oamenilor, iar noi nici cu degetul nostru nu voim să le clătim? Nu cumva facem și noi toate faptele noastre ca să ne arătăm oamenilor, că suntem mai cucernici decât alții? Nu cumva iubim și noi șederea mai înainte la ospețe și scaunele cele mai de sus în adunări și închinăciunile prin târguri, ca să ne zică oamenii: ce mai om de omenie și milostiv? Nu cumva împlinim și noi numai poruncile mai mici ale lui Dumnezeu, pentruca să ne creadă oamenii cinstiți și de omenie, iară milostenia și credința, ca mai grele, le lăsăm? Nu cumva strecurăm și noi țânțarul și înghițim cămila? Nu cumva curățim și noi paharul și blidul din afară, iară dinlăuntru sunt pline de jăfuiri și de nedreptăți? Nu cumva ne asemănăm și noi mormânturilor celor spoite, cari din afară se arată frumoase, iară din lăuntru sunt pline de oasele morților și de toată necurăția, arătându-ne dinafară drepti, iară dinlăuntru plini fiind de fățarie și de fărădelege?

Bine să ne dăm seama de aceste lucruri, dragi cetitori, iar dacă conștiința noastră ar răspunde cu „da“ la vreuna din aceste întrebări, să ne nizuim a ne îndrepta, pentrucă putem, dacă vrem.

Una însă pururea s'o avem în vedere: nimenea nu se poate pocăi înainte de a se umili, iară cel ce se smerește înalță-se-va, dacă și nu aici pe pământ, în cealaltă lume însă de bună seamă.

IULIU MAIOR

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Ion Roată și Vodă Cuza.

Povestire din timpul când s'a făcut Unirea Țărilor Române la 1857-59.

de Ion Creangă.

Intre tărani frunțași, cari au luat parte împreună cu boerii, cu episcopii și cu mitropolitul țării la »Divanul ad-hoc« din Moldova, în 1857, era și moș Ion Roată, om cinstit și civilios, cum sunt mai toți țărani români de pretutindeni. — Numai atâta, că moș Ion Roată, după câte trăise și după câte văzuse el în viața sa, nu prea puneja temei pe vorbele boierăști și avea gădilici la limbă; adică spunea omului verde în ochi, fie cine-a fi, când îl scormolea ceva la inimă. — Așa e țaranul: nu prea știe multe. Și moș Ion Roată fiind țaran, cum v'am spus, deși se'nvrednicise a fi acum printre boieri, nu avea ascunzătorii în sufletul său.

În »Dvanul ad-hoc« din Moldova erau boieri de toată mână: și mai mari, și mai mici; și mai bătrâni, și mai tineri; și mai învățați, și mai neînvățați, cum îi apucase timpul. — Intre aceștia din urmă erau de-al de bătrânul Alecu Forăscu, poreclit și Tolotoia, Grigore Cuza, și alțiva de-al-de aceștia, cari, fiindu-se de obiceiurile strămoșești, în toate sărbătorile ascultau cu evlavie slujba bisericăscă dela început până la sfârșit, cântând și cetind la strană deavalma cu dascălii și preoții bisericii; iar la zile mari,

ca să le ticnească veselia, împărțeau bucăfca de pâine cu orfanii, cu văduvele și cu alți nevoiași, cum apucase din părinți. — Atâta-i ajungea capul, atâta făceau și ei pe vremea lor, Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească, unde-or fi, acolo, că bune inimi aveau.

Dar să ne întorcem iar la »Divanul ad-hoc«. Aici, ca în toate adunările de felul acestora, se făcea vorbă multă; și era lucru firesc să se facă, fiind în luptă timpul de față cu cel trecut, pentru cea mai dreaptă cauză a neamului românesc: Unirea, sfânta Unire! Boierii cei mai tineri, crescuți de mici în străinătate numai cu franțuzească și nemțească, erau cârtitori asupra trecutului, și cei mai gurallii, totodată. Vorba, portul și apucăturile bătrânești nu le mai venea la socoteală. Și din această pricină, unii, în aprinderea lor, numiau pe cei bătrâni: »rugini învechite, ișlicari, strigoi« și câte le mai venea în minte, după cum le era și creșterea; dă, învățați nu-s?...

Nu-i vorba, că și nătângia unora bătrâni era mare. — Uneori, când se mâniau, dădeau și ei tinerilor câte-un ibrișin pela nas, numindu-i: »bonjuriști, duelgii, pantalonari, oameni smintiți la minte și ciocoi înfumurați, lepădați de lege. stricători de limbă și de obiceiuri«. — În așa împoneșare de idei se aflau boierii bătrâni cu tineretul din »Divanul ad-hoc« al Moldovei; cu toate că și unii și alții erau pentru »Unire«. Numai atâta că bătrânii voiau »Unire« cu tocmală, iar tinerii »Unire« fără socoteală, cum s'a și făcut.

Toate cu toatele, dar mare luptă aveau unia dintre boierii tineri cu cuconul Alecu Forăscu, care, una-două, îi tolocănia, muștrându-i:

Ba, că »nu vorbesc drept românește, cum vorbeau părinții lor, ci au cotchezit graiul strămoșesc, de nu-i mai înțelege nimene«; ba că »umblați cu șurubele, să ne trageți butucul«; ba că »face omul cu cineva o tovărășie cât de mică, și tot urmează învoială între părți, iar nu așa cu ochii închiși« — căci »dacă n'ai carte, n'ai parte, scurtă socoteală«. Și câte și mai câte năzdrăvăni de-al de-aceste. Las pe bătrâni să te descante și să te judece ei, în legea lor, că nu-ți mai trebuie alt popă...

Și iaca așa cu de-al-de cuconul Alecu Forăscu.

Acum vine alta la rând:

Intr'una din zile, cum vorbea frumos un boier dintre cei tineri, iacă și moș Ion Roată are cu gura:

— Aveți bunătate de vorbiți mai moldovenește, cucoane, să ne dumerim și noi; căci eu unul, drept se vă spun, că nu pricep nimica, păcatele mele! — Un oarecare boier întâmpină pe moș Ion Roată, zicându-i cu glas poruncitor și răutăcios:

— Dar ce nevoie mare este să înțelegi tu mojiule! Tacă-ți leoarba, dac'ai venit aici, c'apoi întoarce-ne vom noi acasă, și helbet! nu și-a lua nime din spate, ce știu eu... Auzi, obrăznicie! — Tu., eu optzeci de mii de falci de moșie, și el un ghiolan, c'un petec de pământ, și uite că gură face alături cu mine!...

Neveste cu diplomă.

Ce-o fi și asta? Că astăzi fetele învață și ele la școlile cele înalte, chiar și pe la univervități, asta o știm; dară că să fie școlile anume, în cari să învețe fetele cum trebuie să se poarte ca neveste și, că fără de această învățătură să nu se poată mărita, n'am știut-o până acuma. Lucrul seamănă a fi american. Și de fapt așa este.

În America anul trecut s'au încheiat 1 milion 223 mii 825 căsătorii, dintre cari n'au fost norocoase 165 mii 139. Văzând fetele lucrul acesta s'au cam supărat, iară doamnele s'au socotit, cum s'ar putea face ca să nu fie atâtea despărțiri? S'au hotărât deci, să facă o școală, în care să se învețe, cum trebuie să te porți ca nevestă. Și școala s'a deschis și multe fete s'au înscris, nădejduind că astfel, măritându-se nu vor ajunge să se despărtească de bărbați. Examenul la această școală este foarte greu. Profesoarele pun întrebări ca acestea: Ce faci în cazul dacă bărbatul tău te înșală? Cum îți crești sângele copil pe care îl ai, ca să nu fie scârbă între tine și bărbat?... și altele de acestea. După un examen greu, fetele capătă o diplomă, care le îndreptățește a se putea mărita, fără primejdia de a se despărți mai târziu.

Dar noi suntem de părere, că ori câtă carte ar învăța aceste fete, tot n'or fi neveste bune, dacă nu vor mai avea și o altă diplomă, diploma credinței. Pentru că fără credință, fără religiozitate, fără ajutorul lui Dumnezeu nu se poate trăi în căsătorie. Despărțirile cele multe se fac de aceea, pentru că oamenii și soții de căsătorie nu mai trăiesc după poruncile lui Dumnezeu. Cei mai mulți sunt mai răi decât păgânii, nu caută voia lui Dumnezeu, ci voia lor proprie și astfel foarte ușor se privesc. Iar când ajung la neplăceri, nu caută să-și recunoască propriile greșeli, ci le găsec totdeauna la alții. În biserică noastră despărțiri nu sunt. Celce s'a legat în căsătorie, nu se mai poate deslega, decât numai prin sapă și lopată. Și e bine așa.

Revărsarea văilor.

— Ce putem învăța din revărsarea apelor? —

Abia de câteva săptămâni am arătat în *Unirea Poporului* însemnătatea ce ar avea închiderea văilor. Nu a trecut mult și topirea repede a zăpezilor a dovedit cu vârf și îndesat rostul acelor lucrări și urmările grozave ale nepăsării oamenilor.

Numai valea Geoagiului nostru, din județul Hunedoara, a făcut pagube de 50 milioane lei cu revărsarea ei neașteptată. Sloii de ghiață isbeau ca tunurile bielele punți inciocălate peste apă; scurmuau ca sobolii fărmerii, săpau și măturau grădinile, arăturile; prăvăliau plopi falnici, pomi viguroși, sălcii. Numai *arinii* nu se lăsau doborâți cu una, cu două. Stăteau neclintii în furia valurilor, ca niște sentinele dârze. Ghiața le despoia coaja, dar arinii se țineau țapăn și vartos, ca de minune. Pot fi spre învățătura tuturor oamenilor din apropierea apelor. Cu nimic nu se pot asigura mai bine fărmerii, decât cu beton și cu — *arinii!* Cred, că

pagubele produse în țara noastră de revărsările apelor se urcă la miliarde,

numai într'un singur an! Așa e rostul apei: spală, înmoae, îmburdă și cărașește an de an, deia dealuri la șes și până în fundul mărilor, de s'ar putea clădi munți. După sute și mii de ani, *munți întregi sunt cărași la vale.* Asta se numește în știință: *acțiunea nivelatoare a apei.* În locul munților rămân numai stânci goale, aspre, dârze, pe cari anevoe le macină dintele vremii. Dar cât de târziu și pe aceste le macină: azi un pic, mâne un pic, azi cu ploae, mâne cu îngheț, poimâne cu soare și așa mai departe.

După toate revărsările de ape cam cetim că miniștrii aleargă la locurile cu nenorocirea. Și e bine că aleargă, să vadă năcazurile oamenilor și să voteze ajutor pe seama celor năpăstuiți. *Dar ar fi mult mai bine, ca stăpânirile*

oricare vor fi ele

să chibzuiască înainte de a se ivi revărsările, cum să se apere lumea de pacoste?

Ajutoarele, ce se votează după nenorociri ar fi mult mai potrivite și mai cu folos întrebuințate înainte de nenorociri, tocmai spre a ne feri de primejdii. După oricare potop ne putem convinge (dacă nu umblăm cu capul în sac), că prin întărituri, cari ar fi costat câteva mii de lei, s'ar fi putut apăra și scăpa averi de milioane.

Dar proverbul, că

„Leneșul mult aleargă și sgârcitul mult pierde“

se potrivește nu numai oamenilor. Cărnuitorii puși în fruntea trebilor de obște mai degrabă se svârcolesc pentru alegeri decât pentru năcazurile oamenilor, iar deputații mai degrabă se gâlcesc pentru toate fleacurile cu cărnuitorii și cei de alte păreri, decât stăruiesc pentru lucrări cu adevărat mari și folositoare țării. Îndeosebi la noi, zi de zi, se răscolesc, de sus până jos, patimi și vrajbe ba pentru furtul urnelor, ba pentru ortodoxie, ba pentru reforma agrară, ba pentru alte daraveri, cari numai creștinești nu sunt. Orbiți de ură și de patimi, cei chemați scapă din vedere binele țării și al locuitorilor. Nici prin minte nu le trece, că cu un pic de încordare a voii s'ar putea regula toate văile năpădăioase de munte, producându-se electricitate ieftină; s'ar putea regula riurile cele mari ca Murășul, Oltul, Someșul, Crișurile, Târnavale și altele.

Avem armată destulă, care costă multe parale. Pe timp de pace, greul armatei s'ar putea pregăti ca pioneri. Și în loc de multe exerciții nefolositoare, pionerii s'ar putea scoate: azi ici, mâne colo, să reguleze toate văile, râurile și drumurile. Cu puțină cheltuială s'ar putea face isprăvuri minunate.

Moș Ion Roată, simțindu-se lovit până în suflet, răspunde atunci cu glas plângător:

— Dar bine, cucoane, dacă nu va fost cu plăcere să pricepem și noi câte ceva din cele ce spuneți dumneavoastră, de ce ne-ați mai adus aici, să vă bateți joc de noi? Ei, cucoane, cucoane! Puternic ești, megieș îmi ești, ca răzeș ce mă găseș, și știu bine că n'are să-mi fie moale când moi u întoarce acasă, unde mă așteaptă nevoile. Dar, să nu vă fie cu supărare, ia, palmele aceștea țărănești ale noastre, străpunse de pământ și pline de bătătură, cum le vedeți, vă țin pe dumneavoastră de atâtea amar de vreme, și vă fac de huzuriți de bine; și mai mult decât atâtea: orice venetic, în țara asta este oploșit de dumneavoastră, și-l priviți cu nepăsare cum ne suge sângele, și tăceți, și-l îmbrățișați! Numai noi, vite de muncă, vă sântem dragi ca sarea în ochi... Din mojici, din ghiordanii, și din dobitoci nu ne mai scoateți! Dumnezeu să ne ierte, și să ne iertați și dumneavoastră, cucoane, dar cu adevărat, așa este: v'ați deprins a lua focul totdeauna cu mâinile noastre cele mojicești... și tot noi cei horopsiți!

— Sfânt să-ți fie rostul, moș Ioane, că ai vorbit din durere, răspunde atunci, coconul Alecu Forăscu; și sânt fericit, că stai alături cu mine. Decât un bonjurist c'o mână de învățătură, mai bine un țaran cu un car de minte!

La aceste vorbe, mulți dintre boieri s'au simțit atinși; cel cu pricina... a rămas ca opărit. Iar Colonelul Alexandru Cuza a dat mâna prietenește cu moș Ion Roată.

Însfârșit, după multe dezbateri fufunoase, urmate în »Divanul ad-hoc«, s'a încuviințat »Unirea«; și apoi deputații s'au întors fiecare pe la vetrele lor.

Peste câțiva ani după aceasta, trecând Cuza-Vodă spre București, a poposit la Agiud, unde l-a întâmpinat o mulțime de lume, ca pe un Domnitor.

Printre lumea ce se înghesuia, cu treabă, fără treabă, iaca se zărește o hârtie fâlfâind pe deasupra capetelor mulțimii, în vârful unei prăjini. Cuza-Vodă înțelegând că trebuie să fie vr'un suflet necăjit, face semn să i-se deschidă calea. Și când colo, un țaran bătrân cade în genunchi dinaintea Domnitorului, sărutându-i mâna, cu lacrimile în ochi, și dându-i o hârtie scrisă pe toate fețele.

— He, he! moș Ion Roată, prietenul și tovarășul meu cel vechiu din »Divanul ad-hoc«, lucru negândit! Rădică-te, moș Ioane, și spune-mi fără sfulă, ce durere ai? Ti-a făcut cineva vr'un neajuns?

Moș Ion Roată văzând că după atâtea ani de zile nu l-a uitat Colonelul Alexandru Cuza, și că l-a primit cu atâtea bunătate, a început a plânge cu hohot și a-l ruga să-i citească hârtia.

Vodă, fiind gata de plecare, și văzând că hârtia lui moș Roată cuprinde multă polologicie, zise cu blândețe:

— Spune, moș Ioane, din gură, ce ai de spus, că mai bine am să înțeleg!

Atunci, moș Roată viidu-și în sine, începe a-se jălui cum urmează!

— Luminarea Voastră!

De când cu păcatul acela de »Ad-hoc«, n'am mai avut zi bună cu megieșul meu cel puternic, stăpânul unei moșii foarte mari, pe care-l cunoști Măria-Ta. N'am găndit, nenorocitul de mine, că un boier așa de mare, putred de bogat și cu învățătură, să-și puie mintea cu unul ca mine, dela niște vorbe nesocotite ce le-am zis și eu atunci, într'un năcaz. Numai Dumnezeu să-i deie sănătate și bine, dar amar-nic m'a lovit în avere și în cinste! Crede, Măria-Ta, că nici eu n'am fost așa de sec, între cei de-o seamă cu mine. Dar de cum am ajuns acasă, goană și prigoană pe capul meu, din partea boierului, în tot felul:

Întăiu și'ntăiu, a pus înadins pe feciorii boierești, să-mi caute pricina, și să mă aducă la sapă ne lemn. Și aceștia, ca oameni fără judecată și pismași, făceau toate chipurile satanicești, sau ei deadreptul, sau prin alții, cum să deie vitișoarele mele măcar de un pas pe moșia boierească; și apoi sub cuvânt că au făcut stricăciune, să mi-le poată ucide fără nici o cruțare; și astăzi împușcă-i poreii; mâne, vacile și boii; poimâne cășorii; în altă zi ie-i oile dinapoi cu cu grămada și du-le la curte; își poți închipui, Măria-Ta, ce urgie grozavă era pe capul meu!

Văzând eu dela o vreme, că nu mai încetează cu jafurile, mi-am luat inima'n dinți, și m'am dus la boieru să mă jăluesc. Și boierul, în loc de un cuvânt bun, m'a scuipat drept în obraz, de față cu slugile sale și cu alți oameni ce se aflau atunci la curte, încât am crezut că

Spre așa ceva ne tre-
bue multă bunăvoință
și înțelegere,

de cari lumea dela noi nu dă semne, nici
de sus, nici de jos. De sus lipsește încrederea
și chiverniseala; de jos lipsește bunăvoința.
Tot omul s'ar mântui de ori ce sarcină, chiar
dacă ar fi spre binele său. Știm, doar, cât de
anevoe să îndeamnă sătenii să țină în rân-
duială măcar un drum peste hotar, necum să
dea ajutor la regulare de văi și ruri. Dar în-
dată ce se ivește nenorocirea: plâng și se
vaietă.

Abia intervenția mai energică (aspră),
prin conducerea militară a brațelor de muncă,
ar putea înlăptui scopul dorit.

2 Ian. 1926.

Gavril Todică.

Ce face spovedania.

Despre două întâmplări foarte interesante
am cetit zilele trecute, întâmplări cari dove-
desc de minune, marea putere a spovedaniei.

Lăcătarul Eugen Henning din Berlin s'a
prezentat mai zilele trecute la poliție și a spus
că în anul 1907 a omorît pe o fată de 18 ani
iară trupul i-l-a aruncat în cuptor. Polițiștii
n'au voit să creadă, dar el le-a povestit cu
deamănuntul, că era pe atunci matroz și mași-
nist pe o corabie. El a cunoscut în orasul Wil-
helmshafen pe o fată de 18 ani, care s'a hotă-
rit să-l petreacă pe mare. Ajungând în largul
mării, după câteva săptămâni, s'au certat im-
preună și el, într'o mânie, a tocat-o în cap. Fata
a murit, iar el, ca să nu bage cineva de seamă,
a luat trupul și l-a aruncat în cuptorul cel
mare al vaporului, unde a ars fără să rămână
din el decât scrum. De aproape 20 de ani a tăi-
nuit această faptă, acuma însă spovedindu-se
s'a hotărit să-și descopere groaznica faptă.

Al doilea caz, tot pe atât de interesant
s'a întâmplat la Turda. Țăranului Ioan Șipoș
i-a furat cineva 8000 de lei. La câteva zile
după aceasta Șipoș se trezește că cineva îi
aruncă ceva pe fereastră. Desface pachetul,
când colo găsește cei 8000 de lei ce-i lipseau,
iară lângă ei o scrisoare, în care-i spune ho-
țul, că gândindu-se la spovedania de Paști nu
poate ținea banii la sine și i-i dă înapoi.

a căzut ceriul pe mine, de rușine! Ba încă m'a
și amenințat, că altădată, de mi-a mai călca pi-
ciorul în ograda hoiorească, are să porunciască
să mă întindă la scară și să mă bată cu biciul!
Și cu rânduiala asta, Măria-Ta, în câțiva ani de
zile m'au calicidat cu desăvârșire, și mi-a ridicat și
cinstea, care pentru mine, a fost cel mai scump
lucru!

Guza-Vodă a stat neclintit, și s'a uitat
țintă la moș Ion Roată, cât a vorbit el. Și când
a isprăvit vorba, Vodă i-a pus două fășicuri de
napoleoni în mână, sicându-i cu bunătațe:

— Ține, moș Ioane, acest mic dar dela
mine, și întâmpină-ți, nevoia de azi pe mâne,
cum te-a lumina Cel de Sus. Iar pe boier, la-
să-l în judecata lui Dumnezeu, căci »El nu bate
cu siomagul«.

Lui moș Ion Roată i-se umplu din nou
ochii de lacrimi, și sărutând mâna lui Vodă, ca
semn de mulțămire, zise oftând:

— Dar cu rușinea ce mi-a făcut, cum ră-
mâne, Măria Ta?

— Cu rușinea iaca așa rămâne, moș Ioane,
zise Guza-Vodă, sărutându-l și pe-un obraz și pe
altul, în fața mulțimii adunate acolo. — Du-te
și spune sătenilor dumitale, moș Ioane, că pe
undă te-a scuipat boierul, te-a sărutat Domni-
tul țării și și-a șters rușinea...

Cum stă lumea și țara?

Ce mai e nou în politică?

Miercuri în 20 Ianuarie s'a deschis
Parlamentul. Guvernul are de gând să
treacă mai întâi noua lege electorală (pentru
alegerea deputaților și senatorilor), care a
și început să se desbată în Adunarea De-
putaților. La Senat se desbate noua lege
bisericească, numită *Regimul Cultelor*. In-
tr'un cuvânt, guvernul vrea să lucreze din
greu, în timpul cât mai are până la îm-
plinirea sorocului său. La legea Regimului
Cultelor credem că vor vorbi și arhierii
bisericii noastre unite, căci proiectul gu-
vernului are și unele părți, cari scad vaza
și drepturile acestei *biserici naționale*.

Cu privire la *schimbarea de guvern*
care trebuie să aibă loc în primăvară, sigur
nu se știe încă nimic. »România«, gazeta
din București a Partidului Național scrie
că d. Ionel Brătianu, în înțelegere cu d.
ministru Constantinescu ar fi declarat, că
guvernul liberal va pleca în primăvara asta
dela putere. »Viitorul« însă desminte ace-
stea svonuri. În acelaș timp vin vești, că
Naționali iarăși au schimburi de păreri cu
Țărăniștii, în vederea unei înțelegeri. Și că
acum lucrurile sunt pe cale netedă. Fapt
este că Naționali vreau din toată inima
să se unească cu Țărăniștii, cu cari îm-
preună ar face un partid foarte tare și
harnic de-a lua puterea. Urmează să se
vadă dacă și Țărăniștii vreau acelaș lucru.

Alegerile comunale.

Se svonește, că cel mai târziu prin
Martie, guvernul va face mult pomenitele
alegeri comunale, în cari se vor alege
consilierii cei noi prin comune și primarii.
Acestea alegeri au însemnătate foarte mare
pentru viața satelor noastre. Oamenii dela
țară vor hotări atunci prin voturile lor cine
să-i conducă pe viitor în trebile sătești.
De aceea bine trebuie să grijașcă ce fac,
cu cine și cum votează?

Se întregesc listele de alegători prin comune.

Listele de alegători prin comune se
întregesc acum, în luna Ianuarie, când
trebuesc luați în liste toți cei cari n'an fost
luați până acum, sau au ajuns la vârsta drep-
tului de vot. Prin urmare, oamenii să fie
băgători de seamă la drepturile pe cari le
au (cei trecuți de 21 ani toți au drept de
vot) și să ceară, la primării, să fie înscrși
în listele în cari au drept să intre!

Listele întregite trebuesc afișate la
primării cel mai târziu până la 1 Februarie.
Cei netrecuți în liste nici până la această
dată, vor face cereri *netimbrate* la jude-
cătoria de ocol, pe cari le vor înainta cel
mai târziu până Miercuri, în 10 Februarie!
Și vor cere în ele să li se recunoască drep-
turile garantate de lege.

Grijiți oameni buni de drepturile voastre,
căci altfel rămâneți tot numai o turmă
fără grai și fără putere în trebile comune-
lor și ale țării!

□ □ RECLAMA □ □

:: este sufletul comerțului ::

Falsificatorii dela Budapesta.

20 Ianuarie.

Dândănaia cu șmecherii dela Budapesta
crește și se lățește într'una. Conte Bethlen
asudă din greu să-i facă un capăt, dar nu
poate, căci urlă Europa dela o margine la alta
de „isprava“ ebreștilor. Nici nu-i glumă
ceeace forfotea în capetele înfierbântate ale
unor patrioți ca Windischgraetz și soții. Ei fă-
ceau bani falsi, ca să-și cumpere un împărat
și apoi să infunde lumea într'un nou răs-
boi..! Și asta singur de dorul după potcoave
de cai morți, ca reînvierea Ungariei de demult.
Cercetările cari s'au făcut de-o săptămână în-
coace, toate cam aici scot afacerea. Că nu toți
ungurii au fost de părerea lui Windischgraetz
și soții, asta se poate. Fapt este însă, că fi-
rele păcătoșeniei se urcă tot mai sus și mai
sus, atât de sus, că până la înălțimea Sa
guvernatorul Horthy, nu mai este doar' decât
o schioapă. Și nu știi ce poate să aducă ziua
de mâne..!

Dar să vedem, ce s'a mai petrecut de-o
săptămână încoace?

Francezii știau de mai 'nainte de lovitura cu hărțile...

Treaba a fost așa, că unul dintre lucră-
torii dela mașinile cu bani, fugise încă din
toamnă la Paris și sosit acolo, a vândut Fran-
cezilor secretul. Cum vine vorba, se făcuse
»trădător«. Falsificatorii însă n'au ținut seamă
de fuga lui, și au lăsat mașinile să lucreze
înainte. Curgeau hărțile pleavă dintr'ânsele..!
Francezii încă oamenii ăluia. Știau de treabă,
dar n'au suflat nici un cuvânt. Tăceau chitic
și așteptau. Atâta doar, că în mare taină, au
vestit băncile mai mari din străinătate și le-au
făcut băgătoare de seamă, scriindu-le:

— De s'or prileji pe la dumneavoastră
niscaiva schimbători de hărți franțuzești, ori
de unde-ar veni, faceți-ne știre la Paris, și pu-
neți grapa pe ei!

D'aia, când s'a prezentat colonelul Iancovici
la Haga, în Olanda, cu hărțile lui, ban-
cherul numai decât l-a turnat pe mâna poliției.
Ca să nu greșim: încă cu ceva mai înainte,
niște păsăruici de aceeaș teapă cu el, au fost
sburătărite la Milano, în Italia. Acolo își în-
cercaseră norocul alții, tot oameni de-ai lui
Windischgraetz. Însă bancherii italieni au fost
mai mocăiți și păsăruicile au scăpat. N'au
scăpat altele la Amsterdam, cam în aceeaș
vreme cu Iancovici, la Haga.

Că falsificatorii dela Budapesta au pornit
în Decembrie spre țările străine un pluton în-
treg de schimbători, »căprărie« în lege, care
avea comandant pe domnu' Raba Dezs, secre-
tarul prințului Windischgraetz. Asta li coman-
dăluia și le împărțise »poverile« cu hărțile. Ci-
dat e, că aproape toți aceștia aveau *pașapoarte
românești*... De unde le-o fi primit, sau cum
și le-or fi ticluit, încă nu s'a putut descoperi.

Insemnările lui Iancovici.

Iancovici asta a fost de altfel un hoț
destul de prost. El s'a apucat și își însemna
zi de zi într'un »notiț« toate momentele mai
însemnate, din clipa când s'a băgat în »afacere«.
În ziua cutare am fost acolo, a doua zi dincolo.
Ș'am vorbit cu Nádossy, ba cu Mayer, ba cu
doamna U și cu ăla, cu ăla... Tot așa până
în minuta, când a fost acățat de poliția din
Haga. Acest »notiț« e tare păcătos. El spune

multe. Și Olandezii hantătarului sunt buni cetitori! S'au găsit între ei și de cei cu știință unguerească. Și asta cetește și tot spune, și trimite telegrame la Budapesta: prindeți pe cutare, pe ăla, pe celalalt... Tot câte-un nume și câte-o sfoară nouă. Iar Ungurii dela Budapesta tremură de groază:

— Cine focu' o mai fi prin notițu', ăla a' lui Iancovici? Fostu-l-ar fi trăznit de neghiob! Să nu fi mai știut scrie...

Că de te găsește olandezu' la notițu' lui Iancovici, te-ai topit. Te umflă poliția, să fi frate cu Horthy!

Așa s'a aflat din acest notiz, că Iancovici avea legături cu un anumit Mayer Ianoș și cu doamna U.

— Cine-i Mayer ăsta? Și cine-i Doamna U?

Mayer Ianoș sunt doi. Unu' este însuși ministrul de agricultură al Ungariei. Al doilea este secretarul Prințului Albrecht, pe care ebre-diștii voiau să-l facă rege al Ungariei... Prost lucru și cu unu' și cu celalalt. Ministrul Mayer spune, că el nu știe de nici o întâlnire cu Iancovici. Atunci dar Iancovici avea legături și întâlniri cu omul lui Albrecht. În acest caz, ebre-diștii sunt aflați, că voiau răsturnarea păcii și pârjolul Europei... Beleaua e lată de tot!

Mayer al doilea, secretarul lui Albrecht, încă dă din mâni și din picioare, că el nu știe de Iancovici. Dar „notițu“ spune că întâlnirile erau în casa doamnei U. (S'a aflat că ea se numește Ullmann). Poliția are acum de furcă să dovedească unde-i adevărul? Care-i Mayer cel cu musca pe căciulă?

Adjutantul lui Horthy.

Gazetele din Viena spun, că polițiștii francezi ar fi mirosit, că în afacerea cu bancnotele false ale lui Windischgratz este amestecat și adjutantul lui Horthy, anume Magoshazy, și Richard Bartha, șeful de cancelarie al cabinetului lui Horthy. Și deputatul Gombos, dr. Gyulai și alții încă. Fapt este, că detectivii francezi miroase bine al naibii și scot tot nume nouă din buzunarele lor fără fund. Cu ăia să mergi pe urmele de iepure, știu că ai avea noroc la vânat, ar putea spune cu drept cuvânt oricare vânător pățimaș. Strașnic se mai pricepe la hăisuit, Francezii ceial!

Se încurcă și Zadravec?

Știri din 19 Ianuarie spuneau, că Procurorul a cerut și arestarea episcopului militar Zadravec, care încă avea legături cu ebre-diștii, întrucât ungarii arestați în Olanda spun, că Zadravec lua jurământul celor ce plecau în lume cu banii falși. Jurământ, că nu vor trada cauza „națională“ a ebre-diștilor. Judecătorul care are în mână procesul n'a vrut să-l aresteze. Urma ca se hotărăscă a doua zi asupra lucrului. Dar noi n'avem încă știre de această hotărâre.

De l-or turna și pe Zadravec la gherlă, a poi chiar se duce veste'n toată lumea de dândănaia dela Budapesta...!

Mare foc la Ploești. La o fabrică de curățit petrolul a izbucnit un foc mare din pricina exploziei unei mașini de curățit. Focul s'a întins deodată cu o repezeală uimitoare și flăcările erau în scurtă vreme așa de mari și de înfiorătoare că se vedeau în tot orașul. Când a explodat cazanul bubuitura a fost așa de puternică încât a cutremurat întreg ținutul băgând în mare spaimă pe locuitori. Pompierii au alergat din toate părțile cu ajutor ca să stângă focul, dar cu greu a putut fi potolit. Pagubele, se spune, că au trecut peste zece milioane!

DE PRIN SATE.

Patru orfani caută creștini miloși.

Valea lungă, 13 Ianuar.

În comuna Valea lungă (Hususău) a re-pausat de curând o femeie harnică. Soțul său este măiestru și ca atare e silit să se ducă la lucru în depărtări mari. Nu are cu cine își lăsa copiii și a rămas cu 4 copii, anume: o copilă de 11 ani, alta de 8 ani. Un băiat de 6 ani și altul de 3 ani. Ca unul carele știu împrejurările, Vă rog cu toată onoarea să faceți un apel călduros către acei creștini adevărați, pe cari Dumnezeu i-a binecuvântat cu avere, dar nu au copii, să primească câte unul dintre acești 4 orfani de mamă și pot zice și de tată, căci tatăl său e silit să meargă să-și câștige pâinea și sârmanii băieți rămân acasă ca vai de ei, fără grije și fără un codru de pâine. Celce do-rește să adopteze sau să crească vreunul, să se adreseze la subsemnatul.

B. PODOABĂ, protopop.

Fapte de laudă din Chesler.

11 Ianuar 1926.

Biserica unită din Chesler e veche și cu totul necorăspunzătoare pentru vremile de acum. Locuitorii comunei sunt în cea mai mare parte săraci, ceea ce se datorește hotarului, care e poate cel mai deluros și mai puțin roditor din împrejurimi. Totuși, credincioșii uniți din parohia Chesler își dau toată silința pentru a edifica un nou și frumos locaș de închinare.

S'au făcut până acum multe opintiri; aruncuri în bani; s'au adus câteva vagoane de lemne pentru arderea cărămizilor; însă cea mai frumoasă faptă este a unor credincioși, cari de bună voie au dat sume frumoase pentru noua biserică și au contribuit și cu alte daruri. Așa, încă în anul 1924 harnicul proprietar Ioan Stănilă a dăruit locul pe care se va edifica biserica, loc așezat în mijlocul satului, la o pozițiune frumoasă, în mărime de aproape 600 stânjani.

A doua zi de Crăciun, fiind împreună tot poporul, dl. inv. George Călugăr a deschis seria donațiilor pentru sf. biserică, dăruind 50 lei, Părintele local Ioan Borsa a dat 500 lei, legându-se totodată în fața adunării că timp de șapte ani, de câte ori ridică congruă, va da câte 1000 lei; aceeași făgăduință solemnă, o face și dl. învățător, promițând anual câte 4000 lei, (patrumii) atâta timp cât va fi învățător în Chesler. Acestea au fost induse și în protocolul de ședințe, în fața întregului popor.

Frumos dar a făcut, unul dintre cei mai buni credincioși, bunul bătrân Andrei Rășniță, dând suma de 1500 lei, Ioan Stănilă, suma de 200 Lei, iar câte 100 lei următorii: Ioan Pridon, Nic. Păpară I. Vica, Valer Pridon, Aug. Stan, Ioan Crețu I. George, Ioan Comșa I. Ilie, Nic. Zaharie, Ioan Folea, Ioan Stan, Pavel Dusanu, I. Filon, George Șerban.

Cu o felderă de grâu au contribuit: Ilie Donca, Const. Negrea, Vasile Blaga, Loghin Gonea, Ioan Simină, J. Haidu I. Ignat, Ioan Todoran, Zacheu Păpară, Nic. Stângaci, Toader Păpară, Oaisie Șerban, Ioan Blaga I. Gligor, I. Haidu I. Loghin, Vasile Haidu I. George.

Tot în favorul bisericii s'a aranjat și un teatru sătesc în ziua de anul nou, la care au participat peste 300 persoane și a ieșit un câștig curat de 2000 Lei. Mulți au dat câte 50 Lei, iar ceialalți credincioși au dat fiecare după stare și dragoste pentru sf. biserică.

Correspondent.

Știrile Săptămânii.

Intru mărirea lui Dumnezeu. În parohia gr.-cat. Beica română, în anul 1925 s'au făcut următoarele donațiuni din partea credincioșilor: Danilă Pușcaș cu soția 10.000 Lei, Ioan Borda Maglașu cu soția 10.000 Lei, Maria Moldovan văduvă 10.000 Lei, Ioan Truția lui Avram cu soția 5000 Lei, Dr. Eugen Truția avocat Reghin 500 Lei, Ștefan Luț 700 Lei, Ioan Borda a Moașii 700 Lei. Dela mai mulți, în total 3600 Lei, cu totul 40,500 Lei. Din banii aceștia s'au cumpărat pe seama bisericii: un rând de haine sfinte, 2 clopote și 2 sfesnice de argint pe altar.

Marele sfat vlădicesc la Blaj. Sâmbătă s'a ținut, sub prezidenția Inalt Preasfințitului Mitropolit Dr. Vasile Suci, un mare sfat vlădicesc, la care au luat parte Preasfințitii arhieriei Dr. Valeriu Frențiu al Orăzii mari, Dr. Iuliu Hossu al Gherlei și Dr. Alexandru Nicolescu al Lugojului. În vederea deschiderei Corpurilor Legiuitoare s'au sfătuit și asupra planului de lege al învățământului particular, care privește deaproape și soarta școalelor noastre din Blaj. Acest plan se va depune spre discuție în camera deputaților și în senat îndată, acum, la deschiderea Parlamentului. Preasfințitii au plecat cu toții la București.

Un proroc neplăcut pentru bolșevici. Directorul unei mari societăți de petrol din Anglia, Sir Henry W. Deterding, profetește într'o gazetă mare englezească, cumcă, înainte de anul nou viitor, bolșevicii se vor răsturna și Rusia își va primi un cap mai bun decât a fost țarul. Bolșevicii rād în pumni de acest proroc, dar marii bărbați de stat din Europa îi cam dau crezământ.

Bancnotele de 500 Lei. S'a răspândit știrea prin toate părțile, că vechile hârtii de 500 Lei se scot din folosință și nu mai sunt bune. Banca Națională a țării vestește, că aceștia hârtii se mai pot folosi încă și în cursul anului acestuia, până la 1 Ianuarie 1927.

S'a surpat pământul la Făgăraș. În piața din mijlocul orașului Făgăraș, s'a surpat pământul, formându-se o groapă adâncă de câțiva metri. Păreții groapei sunt de zid. În fundul groapei se găsesc mai multe sicrie, cari s'au păstrat foarte bine. Se crede că este o criptă veche. Învățați dela București au venit să cerceteze că oare cine sunt îngropați în acelea sicrie?

Un munte care se mișcă. În Elveția este un munte, anume Schinberg. Laturea de Apus a acestui munte a început să se miște, înaintând în fiecare zi cu un metru spre satul Itental. Massa de pământ pusă în mișcare, are o întindere de 700 m. Alunzimea crepăturii unde s'a rupt pământul, este de 150 m.

Locuitorii din Itental au început să taie arborii roditori și să-și mte întreg avutul. Se crede, că satul va fi prăpădit cu totul.

Preot mort pe când făcea sfințirea cea mare a apei, la Bobotează. În comuna Nireșul mare de lângă Careii Mari preotul George Stanciu săvârșea în ziua de Bobotează sfințirea cea mare a apei. În clipita când cufunda crucea în apă, cântând: „În Iordan botezându-te tu Doamne“, se prinse de inimă și căzu mort la pământ. Credincioșii au rămas adânc sguduiți de această întâmplare nenorocoasă.

Doi oameni omorâți de un taur. Într'un oraș din Germania, Altmersieben, un om a cumpărat un taur pe care l-a adus acasă. Taurului însănu i-s'a părut cu grajdul cel nou, iar

pe stăpânul, care-l îndemna să intre, l-a smâncit, l-a trântit la pământ, apoi l-a ridicat în coarne, l-a strâmtorat de un palant și i-a băgat cornul în piept, de l-a lăsat mort. Un vecin, băgând de seamă primejdia i-a sărit într'ajutor, taurul turbat însă s'a luat după el, l-a călcat în picioare și l-a împuns și pe acela cu cornul, așa că la câteva ceasuri a murit și al doilea om. Venind oamenii din sat, au văzut că nu pot birui cu el și l-au inușcat.

Poliție pentru copii la Timișoara. Băgând de seamă poliția din Timișoara că în oraș sunt foarte mulți băieți stricați, temnițele sunt pline de ei, iar spitalele gem de copii plini de toate boalele lumești, a hotărât să înființeze o poliție anume pentru copii, care să cerce și să afle pe copiii stricați. Iată unde duce stricăciunea cea mare de după războiu: oamenii se iau de gând de marile blăstămății ale copiilor nevrăstnici.

A ars, fiind beat. În Moftinul mare s'a aprins casa țaranului Ioan Bici. Proprietarul durmea pe când s'a aprins casa, și fiind beat după ce s'a trezit, n'a știut cum să iasă din casă. Pe când au stins vecinii focul, Bici era mort. Au rămas după el 4 copii, iară paguba a fost cam de 150 mii de lei.

A murit de frică. Copiii unei văduve de războiu din Berlin s'au apucat și, până când le era dusă mama cu un frate de al lor la spital, și-au cânt obrazii ca să sperie pe sora lor mai mică. Intrând cu obrazii înnegriți în camera copilei, aceasta așa s'a speriat de tare, încât a căzut la pământ și a murit îndată.

A trăit zece ani cu un glonte de pușcă în inimă. De curând s'a împușcat jandarmul Ștefan Guler din Iskip, în Serbia de miazăzi. După ce a murit l-au dus în spital, unde doctorii l-au tăiat ca de regulă. Desfăcându-i pieptul, în partea de din jos a inimii au aflat un glonte de pușcă germană, pe care l-a purtat în partea din jos a inimii 10 ani adecă din 1915, când a fost rănit în bătaie. Doctorii foarte s'au mirat de aceasta, cu atât mai vădit, că erau până acuma de părerea că inima este cea mai gîngășă parte a omului și că aceea, dacă se vatămă, omul nu mai poate trăi. Și iată că acest jandarm nu numai că a trăit, dar a și făcut serviciu de jandarm zece ani de-a rândul. Inima, cu glonte în ea, a fost trimisă la universitatea din Belgrad, ca s'o poată vedea toți doctorii cei învățați.

Cedri Libanului. De când cu răscoala Druzilor, cari locuiesc în jurul munților Liban, gazetele cele mari ale lumii se ocupă din nou cu acești munți, vestiți ca patria cedrilor, adecă a acelor arbori înalți, cari ajung să crească și până la 40 de metri și cari dau lemnul acela vestit de tare și de frumos, despre care se pomenește de atâtea ori și în sfânta Scriptură. Astăzi acești cedri nu se mai află, locuitorii i-au stărpit cu desăvârșire, abia mai sunt vreocâtiva cari se păstrează ca raritate în grădina numită a lui Solomon. Francezii își dau toată silința să-i planteze din nou, dar cedri cresc mai anevoie ca stejarii noștri și nici în două sute de ani nu ajung înălțimea unui stejar de al nostru de 60—70 de ani.

O altă pricină a creșterii anevoioase a acestor arbori minunați sunt și multete capre din ținutul acela. De aceea francezii au pus acuma dări groaznice pe proprietarii caprelor. În forma aceasta cred francezii, ca peste vreo 200—300 de ani lumea să poată vorbi din nou despre cedri Libanului, cari pe vremuri erau fala și podoaba lumii.

Plaga lupilor în Bolșevicia. Dela războiu încoace s'au înmulțit pretutindenea lupii, nu însă nicăiri ca în Bolșevicia, unde

aceste fiare sălbatice au început a fi atât de obraznice, încât intră ziua mare chiar și în casele oamenilor. Mai mulți învățați au scris chiar cărți despre această primejdie. Numai în gubernia Nișni-Novgorod lupii au omorât în iarna anului 1924/5 nu mai puțin de 19 mii de capete de vite. Lupii au început de o vreme încoace să pîndească chiar și trenurile. Astfel în luna Decembrie, când a fost frigul acela mare, un tren transporta un vagon de porci grași. Lupii au tăbărit asupra trenului la o stație, au gonit personalul trenului și au luat și prădat toți porcii. Jandarmeria a căutat după ei, dar afară de urmele de sânge n'a aflat nimica.

Moartea năpraznică a unui teolog din Blaj. Teologul de anul I. dela Academia teologică din Blaj, Gheorghe Șeușan, de loc din Micești, jud. Alba, s'a bolnăvit luni în 18 Ianuarie dimineața, văietându-se rău de stomac. Medicul chemat i-a recomandat numai decît, să meargă la un spital, că e ceva boală primejdioasă la mijloc.

Luni după prânz cu trenul de 12 ore 57 minute bietul Șeușan a și plecat la Aiud, însoțit de vicerectorul Seminarului, dl Victor Pop. A sosit acolo la orele trei. Dar pe când au ajuns la spital era așa de rău încât medicii nu i-au mai putut ajuta.

A murit de peritonită, adecă de aprinderea peliței mațelor. Cauza acestei aprinderi a fost așa numita apendicită, adecă îmbolnăvirea mațului celui orb. Dacă ajunge adecă ceva rămășiță de mâncare din mațe în mațul cel orb, de acolo ne mai putând eși, mațul capătă a aprinde, începe a puroia, puroiul acela atacă pelița mațelor și omul trebuie să moară.

Așa a murit și bietul teolog Gheorghe Șeușan, în vîrsta cea mai frumoasă a vieții, jelit de părinți și de prietini.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Noile tarife și pedepse pe căile ferate române. Din 15 Ianuarie au intrat în vigoare noile tarife pe căile ferate române, urcându-se tarifele călătorilor, a bagajelor și transporturilor, cu încă 15% la prețurile de până acuma. Dar mai ales s'au luat măsuri și pedepse aspre de tot împotriva călătorilor cari nu călătoresc cu hărțile și bilete în regulă.

Călătorul care va fi găsit că călătorește cu bilet fals va fi pedepsit la fața locului dacă e în cl. I. cu 460 Lei, în cl. II-a cu 310 Lei, în cl. III-a cu 230 Lei. Tot asemenea și cei cari nu călătoresc cu carnete pentru clasa care le sunt date, vor fi aspru pedepsiți. Grijiți, când călătoriți să nu dați de buclue!

Starea sămănăturilor. Cu vremea asta șoadă, cum de mult n'am mai pomenit, în vremea Bobotezei, să ploaie ca primăvară, nici sămănăturilor nu le merge bine. Ba, pe unde s'au revărsat apele, sămănăturile stau rău de tot. Nu e mare nădejde nici în alte părți de sămănături mai bune, cu vremea asta slabă.

Un măcelar ticălos și fără suflet. La pretura din Săcele s'a făcut înștiințare împotriva măcelarului Gheorghe Lucaci din Brașov care de 2 ani de zile hrănește cu mortăciuni pe 3000 de muncitori dela tunelul Teliu.

Vreme de 2 ani a cumpărat toate vitele bolnave și poreii morți și i-a făcut sălămuri și cu acelea otrăvuri hrănea pe bieții muncitori — agonisindu-și în scurtă vreme o avere de mai multe milioane! — Căci el lua vitele și porcii pe prețuri de nimica și, pregătind cărnurile de mâncare în sălămuri, câștiga bani grei la pungă! Ca să nu se simtă mirosul de mortăciuni, le amestecă cu doftorii frumos mirositoare din petică. Dar acum poliția a pus mîna pe el și va trebui să dea seamă de toate!

Locuitorii orașelor din România.

După cea mai nouă numărătoare oficială, cele mai însemnate și mai mari dintre orașele noastre au următorul număr de locuitori: Bucureștii 800 de mii, Chișinăul 190 de mii, Iași 185 de mii, Cernăuțul 115 mii, Timișoara 100 mii, Brăila 100 mii, Ploeștii 98 de mii, Clujul 95 de mii, Oradea mare 90 de mii, Aradul 79 de mii, Craiova 70 de mii, Constanța 65 mii, Brașovul 53 de mii, Sibiuul 40 de mii, Turnu Severin 35 de mii, Târgumurăș 34 de mii, Sighetul Marmăției 30 de mii, Romanul 25 de mii, Lugojul 24 de mii, Târgul Jiu 20 de mii, și așa mai departe.

Toate orașele acum sunt în creștere și nădăjdum că numărul sufletelor românești va crește și ei în orașele ardelenice și bănățene, ca să dovedim și prin asta ființa românească a statului nostru.

Tragerea loteriei Sindicatului Presei Române din Ardeal s'a făcut în zilele de 16, 17, și 18 Decembrie, în prezența dlui dr. Ioan Pordea notar public, a dlui inspector de poliție Pulca, a dlui N. Bratu delegatul primăriei, a dlui Emil Felecan delegatul prefecturii și a publicului. Rezultatul tragerii, verificat de notarul public, s'a publicat în ziarul »Patria« din Cluj și s'a afișat la prefecturi, primării și școli. Plata premiilor se face contra biletului câștigător la sediul Sindicatului Cluj, Piața Unirei 29, și prin mandat postal sau prin bancă, contra biletului câștigător, trimis în scrisoare recomandată.

Premiile nereclamate în timp de 6 luni dela publicarea rezultatelor, rămân de drept Sindicatului. Câștigătorii cari renunță la favoarea Sindicatului la premiul realizat în loterie, se înscriu ca donatori ai »Căminului Presei«.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	8 Lei 30
1 liră sterlină „ „	1086 „ —
1 dolar „ „	223 „ —
1 franc elvețian „ „	43 „ 25
1 liră italiană „ „	9 „ 5
1 franc belgian „ „	10 „ 17
1 coroană cehoslovacă se plătește	6 „ 64
1 marcă aur se plătește	53 „ 30
100 coroane ungare se plătesc cu	— „ 31

Poșta gazetei.

Ioan Chieșdan. — Raportul despre producția del Crăciun, așa cum ni-s'a trimis nu-l putem publica. Nu spune în acel raport: cine a condus producția (numele învățătorilor), cari flăcăi și fete s'au produs? În deosebi numele feciorului care a predat așa de frumos monologul. Cât a fost venitul serbării? Ce sumă au primit bisericile și școala din acest venit? — Fără de aceste date, între raportul n'are nici un înțeles și ar fi păcat să cuprindem locul cel scump din foaie.

Pr. B. din Chesler. — Astfel de vești publicăm totdeauna cu cea mai mare plăcere. Gazeta Vă merge!

Păr. protop. Podoabă. — Apelul s'a tipărit. Doriți din inimă să găsească suflete miloase!

Vasile Marc, Ș. Am primit Lei 90. — Abonamentul plătit până la 21 Dec. 1925.

Petru Suciu, B. Am primit Lei 75. —

Loghin Popa, A. Am primit suma de 200 Lei și cari am trecut pe 1924 restanța de 47 Lei, pe 1925 de 120. — iar restul de 33 Lei trecut pe 1926.

Vasile Duma, O. Am primit suma de 120 Lei.

VECHEA REVISTA ILUSTRATĂ

„COSINZEANA“

intemeiată în anul 1911 de SEBASTIAN BORNEMISA apare și acum în Cluj sub aceiași conducere și are colaborarea celor mai de seamă scriitori. Cereți mere de probă gratuite din această excelentă revistă de familie, indispensabilă în fiecare casă.

Adresa: Cluj, Piața Cuza Vodă 16.

Cunoștințe folositoare.

Ce lucrează un gospodar cuminte.

Pe acasă și în curte. Gospodina se silește să gate cânepa de tors, căci trebuie să urzească și să pună război; vremea țesutului se apropie. Gospodarul pune în rând unele economice, vântură și întoarce bucatele în grânar. Alege semința pentru semănăturile de primăvară. Dacă mai are vreme, împletește și coșuri din nuele și coșnițe pentru stupil.

In grajd. Grijește de vite, să nu iasă slăbite din iarnă. Le dă nutreț bun, dar cu chibzuală, să ajungă până la primăvară. Oile au trebuință de mișcare, de aceea le mai scoate pe câmp. Le ferește de locuri mlăștinoase. Dacă îngheață, grijește să nu beie oile apă de pe gheață, căci e prea rece și lapadă.

In stupină. Păzește stupii să nu între în ei șoarecii. Pune în jurul coșniții cenușă. Când vremea e plăcută lasă albinele să zboare pentru deșertare. Unii stupari spun că sunt mai rezistente și trăiesc mai mult albinele cari se deșertează cât mai în grabă.

In grădină. Apără pomii de iepuri. Pentru aceasta li leagă cu împletitură de paie. Retează gardurile vii. Rigolează pământul în școala de pomi. Adună și simburii de poame pentru școala de pomi. Fiind iarna destul de ușoară, să pot săpa straturi și se poate semăna sălată, petranjei și spenot. Dacă astă toamnă nu ți-ai gunoit straturile, acum le gunoiește.

Pe câmp. Când drumul e bun cară gunoiu. Gunoiește și fânațele. Pentru gunoirea fânațelor e bună și cenușa, funinginea sau pleava.

Taie lemne din pădure. Acum e vremea cea mai potrivită pentru tăiatul lemnurilor de lucru.

Tăierea pădurilor.

Iarna tăiem lemne de foc și de lucru. Acesta e timpul cel mai potrivit, căci sucicul nu se mai uscă prin lemn, așa ca vara. Astfel lemnul se uscă mai bine și se strică mai anevoie.

Lemnele ar trebui tăiate din pădure cam la vârstă de 100 ani. De obicei însă celea mai multe păduri se taie la vârstă de 10 până la 50 ani.

Tăierea la vârstă așa de mică, e o pagubă. Lemnele cu cât sunt mai groase, cu atât sunt mai căutate.

Când se taie o pădure, e bine să se lase și lemne de rezervă sau de semință. Lemnele lăsate de rezervă pot fi lăsate mai rari sau mai dese, dupăcum e pădurea. Acestea lemne de rezervă, apără lăstarii tineri împotriva vânturilor și slujesc și pentru trebuințele stăpânului pădurii, până ce lăstarii tineri vor crește și vor putea fi întrebuințați.

Când se taie o pădure la vârstă de 25 ani, de obicei se lasă 40 până la 50 lemne de rezervă la hectar.

După 25 de ani, când se taie a doua oră, se taie și din rezervele mai slabe și se lasă numai dela 25 până la 30 rezerve la hectar. La a treia tăiere nu se mai lasă din rezervele vechi decât 8—10 lemne de rezervă la hectar.

In chipul acesta avem totdeauna lemne bune pentru ori ce trebuință.

In pădurile tăiate de curând nu este bine să lăsăm vite, cari strică lăstarii tineri și avem pagube. Lăstarii tineri trebuie îngrijiți și curățiți ca și un pom. Numai așa putem avea folos din păduri.

Fel de fel.

Câte automobile circulă în Statele Unite ale Americii. In cursul anului 1925 în Statele Unite ale Americii au circulat douăzeci milioane două sute mii automobile. Dintre acestea șaptesprezece milioane șasesute treizeci și opt mii sunt automobile de călători. Astfel in Statele Unite tot la cinci oameni vine un automobil.

Străini intrați în țară. După statistica ministerului muncii, in ultimele șase luni au intrat la noi în țară 3498 streini. Dintre aceștia, 931 sunt lucrători in fabrici, 958 sunt lucrători agricoli, 368 sunt funcționari, 713 sunt comercianți și 528 fără nici o slujbă.

Un om care n'a dormit 54 de ani. In orașul Pittsburg din America a murit un om de 82 ani. Despre acest om se spune, că de 54 ani n'a mai dormit. Noaptea sta totdeauna pe o canapea și ațipia ușor, dar era ca și treaz, vedea și auzia totul in jurul său. Până la moarte s'a bucurat de o bună sănătate.

Cât pământ s'a împărțit prin reforma agrară. Prin legea despre reforma agrară s'au împărțit cu totul peste 6 milioane hectare pământ. Și anume: in vechiul regat două milioane șaptesute de mii hectare, in Transilvania un milion cincisute de mii hectare, in Basarabia un milion șase sute de mii și in Bucovina cinci sute de mii hectare. Plata întregii exproprieri face zece miliarde Lei. In urma acestei împărțiri de pământ, micii proprietari din întreaga țară, stăpânesc 91 procente din tot pământul arabil cât este in țară.

Grâul pietros. E un soi de grâu adus la noi in țară din America. Se zice „pietros“ pentru că are bobul mai greu și mai mare decât grâul românesc. Acest grâu crește bine in pământurile aspre. Spicul seamănă cu al orzului. Paiul este tare, iar rădăcina lungă și respirată. Răbdă orice secetă. Când sunt celea mai amarnice călduri și toate plantele se uscă de arșița dogoritoare a soarelui, grâul pietros răsbește. Nu suferă nici la revărsări de ape, căci paiul puternic apără spicul. Din pricina paiului prea tare-lemnos, se poate treera (îmblăti) cu greu. La măcinat dă multe țărițe. Din cauza aceasta neguțătorii nu-l prea caută. Pentru săteni însă e o ndevărată mană, căci se produce din belșug. Pâinea făcută din el încă are un gust plăcut.

Comisiile de dare. Și in anul acesta lucrează comisii, cari stătoresc mărimea dării pentru fiecare gospodar. Ministerul de finanțe a hotărât, ca acestea comisii să-și înceapă lucrările la 10 Februarie. Toți aceia, cari nu vor fi mulțumiți cu darea ce li-s'a statorit, in vreme de 20 zile dela primirea scrisorii de dare, pot să facă apel. Apelurile se înaintează Administrației financiare (Perceptorat). Comisiile, cari judecă acestea apeluri încep să lucreze dela 1 Aprilie.

Banii răi de hârtie. Atâția bani răi de hârtie sunt, încât adeseori nici nu se mai pot întrebuința. Din cauza aceasta ministerul de finanțe a dat ordin Perceptoratelor, ca să nu mai deie nimănui bani de hârtie răi. In schimb

Perceptoratele sunt datoare să primească toți banii de hârtie, fie cât de răi. Deci, oricine are bani de hârtie stricați, poate să-i ducă la Perceptorat, unde se vor schimba de bună seamă.

Cărți nouă.

Calendarul diletantului de teatru pe anul 1926 întocmit și editat de Ioan Bactu, prest penzionar. Ediția mare, prețul 30 lei. Acest calendar cuprinde, pe lângă obișnuitele lucruri pe cari le cuprinde un calendar, o piesă teatrală, statele Asociațiunii Române de teatru „Thalia“ Lugoj, conșpectul membrilor acestei societăți și istoricul înființării acestei Asociațiuni. Calendarul este într'ale 7-lea an de apariție. Diletanții de teatru îl pot ceti cu folos.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

De vânzare o casă cu 3 odăi, pivniță, șopru, grajd de 4 vite, 7 jugăre loc arătoriu, 3 jugăre de pășune, grădină de legume, 2 vii una cu vițe una jugărită, jumătate soarte de pădure 5 km. departe de oraș.

Se vând la *Ioan Handrea*, rotar, comuna Mânărade plasa Blaj. —2 (126)

Librăria Seminarului teologic greco-cat. in Blaj

Cărți bisericești.

	Lei
Apostolul, sau faptele și epistolele ss. Apostoli f. 4., leg. in piele	320—
Evangelia dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, in 7 limbi,	30—
Euhologiu, leg. in pânză	220—
Liturgier, leg. in pânză	220—
Orologier, leg. in pânză	220—
Octoih mle, 8 ^o leg. simplu	75—
Pentecostar mle, 8 ^o leg. simplu	75—
Octoih și Pentecostar, legat într'una	120—

Medicul dentist

Dr. ERNST THULLNER

deschide in 21 Ianuarie, in casele Blăjan str. Regina Maria 194 etaj 1.

CABINET DENTAR

unde se dau consultații și se fac toate lucrările de medic dentist și de tehnică dentară. Se lucrează conștientios, solid și cu prețuri moderate.

Extrageri de măsele, fără dureri, plombe, coroane, poduri (după sistemul american), regulări de dinți, tratament de gingii pentru întărirea dinților cari se mișcă, înlocuirea danturilor (Proteze).

Cabinetul e deschis: Lunea, Miercuri, Joi și Sâmbăta dela orele 8—12 a. m. și dela 2—3^{1/2} p. m.

Anunțările prealabile rugăm să se facă la prăvălia de fier

C. Binder.

5 % mare reducere 5 %

MAGAZIN ROMÂNESC SIBIENESC HOZA și MARCU

Aducem la cunoștință Onor. Public că ne-a sosit un mare transport de mărfuri pentru orice sezon precum:

Stofe engleze pentru dame și domni; stofe de lână pentru uniformă de fete și băieți și pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia:

Zefire, delinuri, satinuri, toate colorile. Barehete-sifoane, pânzetur, pânză de ceareafuri, gra, del, schirting, perdele, basmale cu și fără cioruri, ciorapi pentru dame și domni și patent pentru copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli, ghete din cea mai renumită fabrică „Derby”. Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pentru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de orice mărime și calitate. Chipșuri pentru eleve și elevi calitate superioară. Bucați Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la orice mărfuri cumpărate pentru eleve și elevi cu începere din 15 Octombrie 1925 și pe tot timpul duratei școlilor, reducem, la o cumpărare până la 1000 Lei 5 % iar de la 1000 Lei în sus 10 %. Incercați și vă veți convinge de redusele prețuri și buna calitate a mărfurilor.

HOZA și MARCU

13-7 (98)

Blaj, Piața I. M. Clain 12.

10 % mare reducere 10 %

Prețime! Nou apărut! Invățători!

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii“

de preotul G. Mânzat, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodată pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl. Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

In carton tare 85'—

> pânză fină cu cruce aurită 140'—

> piele lux, pe hârtie velină

pentru dame 280'— și 350'—

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85 lei

La librăria ANCA Cuj.

Preții Cereți:

„Predici la Morti“

de Prot. I. Marga. Prețul 55 lei.

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.

17-20 (76)

Nicolae Baci

măstru pantofar — BLAJ.

Fondat la anul 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(124) 4-52

Cant

o mașină de sfărmit cucuruz, mânăta cu motor.

Ștefan Puia, Blaj

(120) 2-2

Marele magazin

Ștefan Nyergeș

Blaj, (Str. T. Cipariu)

vinde pălării pentru Dame, Domni și copii, precum și toate hăineturile cu prețuri tare reduse din cauza murtării magazinului.

Grăbiți nu scăpați ocazia.

(129) 5-7

Altoi de vie

cei mai buni și din celea mai alese soiuri, se găsesc în toată vremea la

Curtea mitropolitană din Blaj.

(119) 6-7

Nimenia să nu-și facă vie până nu vede pipinierele Curții mitropolitane din Blaj!

Prețul foii noastre în anul acesta.

Cei mai mulți dintre cetitorii de gazete nu prea pot să-și dea seama cu câte greutate are de luptat o foaie. Foaia, ca să ajungă împăturată frumos în mâna cititorului, multe vămi are de trecut! Ea mai înainte de toate trebuie gândită și scrisă. Trebuie vreme scumpă și trebuie mână bună, cu meșteșug greu muncit. Apoi trebuie hârtie, care se scumpește aproape tot la câte 3-6 luni. Și trebuie culegători de slove, cari să ferece în plumb și'n fier scrisul redactorilor.

Trebuie tipar, cerneală, fete la mașini. Trebuie împăturătoare și mărci postale, trebuie adrese și poște orânduite, căci altfel foile pot zăcea claie peste grămadă, tipărite gata, în cancelaria redacției, până la ziua de apoi. Trebuie 10-12 oameni, cari asudă din greu 4 zile în săptămână, ca cetitorii să aibă foaia acasă la vremea sorocită...!

Și toate celea înșirate mai sus cer bani, bani și iarăși bani! Că fără bani astăzi nu-și mișcă nimenia nici degetul cel mic. Precum e și cu cadere. Căci muncitorii tipografiilor oameni sunt și ei, cari nu pot trăi din vânt. Singuri redactorii săracii, aici la noi, n'au chip să se poată gândi la vre-o răsplată oarecare pentru munca lor istovitoare. Și asta de ani îndelungați!

Toate ca toate, dar năcazul cel mare e, că materia și lucrul foii, se scumpește an de an. Ba de la Anul Nou încolo, se scumpește și prețul Poștei. Pentru o gazetă dată la Poștă va trebui să plătim de 5 ori prețul de până acum! Unde mai este sporul de plată al lucrătorilor și prețul hârtiei?

Acestea împrejurări ne silesc și pe noi să urcăm cu ceva prețul foii pe anul care vine. Așa au urcat toate foile populare. Urcarea pe care o facem noi, nu este mare. Nimica toată, în ziua de azi, 30 de lei față de trecut. Deci

Noul preț de abonament va fi:

Pe un an întreg 150 Lei; Pe trei luni 40 Lei.
Pe o jumătate de an 75 Lei; In America 3 dolari.

Față cu această scumpire a foii, vom face și noi o nouă opintire din partea noastră:

De la Anul Nou încolo vom căuta să tipărim gazeta mai mare decât până acum, așa ca să fim la rând cu toate foile populare din Ardeal și Banat. Și vom introduce și alte îmbunătățiri, în folosul cetitorilor!

Nimeni să nu se afle deci bănuț de ridicarea de preț pe care o facem. O sută cincizeci de Lei pe an, nu sunt bani astăzi! Nu vă lăsați deci de foaie care va slujit ani de-arândul cu cinste și cu omenie.

Folosiți mandatele alăturate la numărul de față și trimiteți abonamentul chiar acum la început.

ALLO, ALLO..! VINE ELECTRICA LA BLAJI

La firma HENRIC TRENCȘINER

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii, dela celea mai simple și mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argint de china și alpaca.

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese de scris particulare. Magazin bine asortat și inepușabil

TOT ACOLO se încadrează tablouri, se pun geamuri la ferestre și se găsește orice marfă de sticlărie. Prețuri ieftine, serviciu prompt.

Izvor de cadouri pentru Crăciun și Anul nou

6-7 (115)

HENRIC TRENCȘINER, Blaj, Str. Regina Maria.